

Bllok Shënimesh për Fermat Bujqësore dhe Blegtorale



PARATHËNIE

Nëse jeni një fermer dhe kërkon të keni sukses, CBS është pranë jush për të ndihmuar dhe mbështetur biznesin tuaj për tu rritur dhe siguruar më shumë financim.

Të dhënat e fermës janë të rëndësishme. Mungesa e të dhënave e veshtirëson menaxhimin e fermës dhe pengon financimin nga bankat. Fermerët e sukseshëm jo vetëm mbajnë të dhëna të rregullta por dhe i ndajnë ato me ekspertë teknikë apo financiarë për përmirësimin e biznesit.

Për suksesin e agrobiznesit tuaj, nisuni nga diçka e thjeshtë: hedhja e saktë e të dhënave në këtë bllok të hartuar posaçërisht për agrobizneset. Do t'ju duhen vetëm 10 minuta në ditë nga koha juaj për të mos humbur ditë të tëra kur të jetë e nevojshme. Mbajtja e shënimeve të rregullta për prodhimin, shitjet, shpenzimet dhe të ardhurat përmirësojnë administrimin dhe rrisin fitimin.

Blloku i Shënimeve do të shërbejë për të parë ecurinë tuaj dhe për të marrë vendimet e duhura në të ardhmen. Do të jetë e thjeshtë për ju të kërkon kredi apo financim, sepse mbajtja si duhet e të dhënave është kërkesë kryesore e bankave. Do të jetë e thjeshtë për ju, që përmes financimit, të keni sukses në biznesin tuaj e të shihni zgjerimin e tij.

Ekipi CBS

KARAKTERISTIKA TË PËRGJITHSHME TË FERMES

EMRI I FERMERIT _____


FSHATI _____

KOMUNA _____

Emri i ngastrës			
Nr. Pasurisë			
Sipërfaqja (dy)			

Viti Bujqësor		
Tipi i tokës		
Gjëndja hidrike	mbi ujë____, nën ujë____	

Të dhënat e analizave kimike të tokës		
Treguesit	0-40cm	30-60cm
Azot (%)		
P2O5 (mg/100gr)		
K2O (mg/100gr)		
pH H2O		



Inventari
Cfarë është dhe
përse duhet?

Inventari është lista e detajuar e aseteve dhe pajisjeve të fermës të shprehura në **sasi** dhe në **vlerë**

Inventari është pjesë e bilancit të biznesit, përpilohet në **fillim të cdo viti** dhe shtohet sa herë që bëni blerje të reja

Inventarizimi është i përshtatshëm dhe përdoret për të **vlerësuar biznesin** ,gjithashtu ju jep mundësinë të kontrolloni gjëndjen e aseteve dhe të shihni nëse ato do të duhen të zëvendësohen

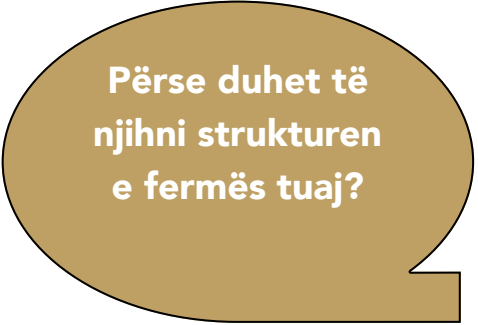
ASETET E FERMËS

MEKANIKË BUJQËSORE DHE AGREGATE	Vlera e blerjes (lek)	Sasia (Njësi ne ferme)	Vitet e Përdorimit
<u>Mjete që i shërbejnë të gjithëfermës</u>			
Traktor/Mini-traktor			
Plug			
Disk/Frezë			
Makinë Mbjellëse			
Mjet motorrik transporti			
Paisjet vaditëse (pompa + aksesorë)			
Tjetër (_____)			
SHUMA 1			

ASETE - NDËRTESA DHE KONSTRUKSIONE

Lloji Ndërtesës	Viti blerjes/ose ndërtimit	Cmimi blerjes/ose ndërtimit	Vlera aktuale tregut
SHUMA 2			

ASETET - TOKA	Lloji Tokës	Sipërfaqja (dyn.)	Cmimi blerjes (lek)
DATA PRIVATIZIMIT OSE BLERJES			



Përse duhet të
njihni struktura
e fermës tuaj?

Është e rëndësishme të njihni dhe të dini **sasinë e kulturave bujqësore** që keni në fermë pasi:

- Mund të llogarisni nivelin e **shpenzimeve**
- Mund të llogarisni **rendimentin** për njësi
- Mund të planifikoni **shërbimet agroteknike** për çdo kulturë

STRUKTURA E FERMËS

Të dhëna për vreshtat

Sip. dyn.	Lloji kultivari	Nr. rrënjëve gjithsej	Nr. Rrënjëve në prodhim	Mosha vreshtit

Të dhëna për pemtarinë/ullishtarinë

Sip. dyn.	Lloji i pemës/kultivari	Nr. Pemëve gjithsej	Nr. Pemëve në prodhim	Mosha pemtores

Të dhëna për serën

Sip. dyn.	Lloji i serrës	Kultura e I e	Kultura e II e mbjellë	Vjetërsia e serës

Të dhëna për bimët e arrave

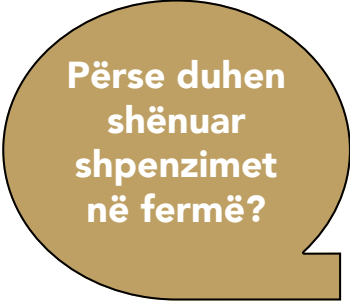
Sip. dyn.	Lloji i kulturës

Të dhëna për perimet në fushë

Sip. dyn.	Lloji i kulturës

Të dhëna për kultura të tjera

Sip. dyn.	Lloji i kulturës



Përse duhen
shënuar
shpenzimet
në fermë?

Nëqoftëse mbani rregullisht **shënimet** mbi shpenzimet që kryeni në fermën tuaj për: Fara/Fidana, Plehra Kimike, Plehra Organike, Pesticide, Punime me mjete mekanike, Karburant, vajra, Ujitje, Forcë punëtore etj do të jetë më e lehtë të përcaktoni **fitimin** në fund të sezonit të prodhimit

Gjithashtu nëpërmjet shpenzimeve për njësi do të bëni të mundur caktimin e **çmimit** të produktit në përpjestim të drejtë me **koston** dhe **çmimin e tregut**

SHPENZIMET NË FERMË BUJQËSORE

Shërbimet agro-teknike/ shpenzime prodhimi	Njësia matjes	Farë/Fidana			Plehra kimike		
		Sasia	Çmimi/njësi	Shuma	Sasia	Çmimi/njësi	Shuma
KULTURA 1 _____							
Total 1							
KULTURA 2 _____							
Total 2							
SHUMA A							

-

SHPENZIMET NË FERMË BUJQËSORE

Shërbimet agro-teknike/ shpenzime prodhimi	Njësia matjes	Plehra organike			Pesticide		
		Sasia	Çmimi/njësi	Shuma	Sasia	Çmimi/njësi	Shuma
KULTURA 1 _____							
Total 1							
KULTURA 2 _____							
Total 2							
SHUMA A							

SHPENZIMET NË FERMË BUJQËSORE

Shërbimet agro-teknike/ shpenzime prodhimi	Njësia matjes	Punime me (mjete mekanike me qera)			Shpenzime për karburant, vajra (mjetet e veta)		
		Sasia	Çmimi/njësi	Shuma	Sasia	Çmimi/njësi	Shuma
KULTURA 1 _____							
Total 1							
KULTURA 2 _____							
Total 2							
SHUMA B							

-

SHPENZIMET NË FERMË BUJQËSORE

Shërbimet agro-teknike/ shpenzime prodhimi	Njësia matjes	Ujitje			Punë me pagesë/sezonale		
		Sasia	Çmimi/njësi	Shuma	Ore/ditë	Çmimi/njësi	Shuma
KULTURA 1 _____							
Total 1							
KULTURA 2 _____							
Total 2							
SHUMA B							

-

SHPENZIME TË TJERA NË FERMË

Shërbimet agro-teknike/ shpenzime prodhimi	Njësia matjes	Qera toke			Transport		
		Sasia	Çmimi/dy	Shuma	Sasia	Çmimi/ njësi	Shuma
KULTURA 1 _____							
Total 1							
KULTURA 2 _____							
Total 2							
SHUMA C							

-

SHPENZIME TË TJERA NË FERMË

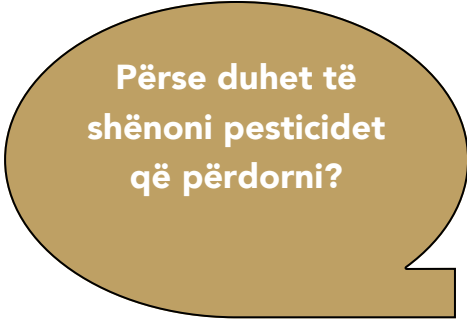
Shërbimet agro-teknike/ shpenzime prodhimi	Njësia matjes	Paga fikse punëtorësh	Sigurime shoqërore	Energji elektrike	Tatime/taksa tokës
		Shuma	Shuma	Shuma	Shuma
KULTURA 1 _____					
Total 1					
KULTURA 2 _____					
Total 2					
SHUMA C					

-

Pse duhet të mbani shënime?

- Që të ndiqni hyrjet dhe daljet e parave
- Që të përlllogarisni fitimin apo humbjet nga puna në fermë
- Që të dini detyrimet që ju kanë të tretët dhe anasjelltas
- Që të planifikoni prodhimin bujqësor dhe shërbimet agroteknike
- Që të planifikoni furnizimin e inputeve të nevojshme dhe realizimin e shitjes të prodhimeve
- Shënimet janë dokumentacioni bazë në përgatitjen e aplikimit për kredi





Përse duhet të
shënoni pesticidet
që përdorni?

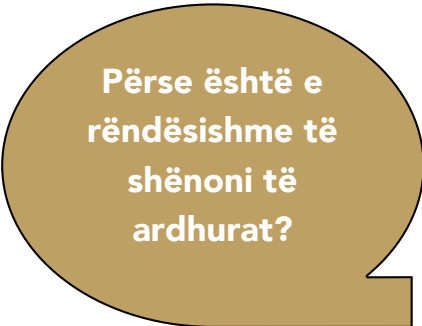
Të dhënat që ju mbani për përdorimin e **pesticideve** dhe plehërat kimike:

- Ju ndihmojnë të **përmirësoni** funksionin e tyre në fermë
- Ju ndihmojnë të vlerësoni **ndikimin e tyre** tek kulturat bujqësore
- Ju ndihmojnë të **parandaloni** dëmtimet dhe të përmirësoni vendimin tuaj në të ardhmen
- Ju ndihmojnë të përcaktoni **produktivitetin** dhe **përfitueshmërinë**

**TRAJTIME PËR MBROJTJEN E BIMËVE NGA SËMUNDJET/DËMTUESIT DHE PLEHËRIMI TOKËS
(PESTICIDET & PLEHRA KIMIKE)**

Data	Lloji dëmtuesit	Preparati	Doza	Çmimi/ njësi	Vlera Totale	Lloji i dëmit në bimë	Vlerësimi i dëmtimit		
							I vogël	I mesëm	I madh
	Në Kulturën_____								
TOTAL									
	Në Kulturën_____								
TOTAL									
	SHUMA D								

TOTALI SHPENZIMEVE TË PRODHIMIT = SHUMA (A + B + C + D)



Përse është e
rëndësishme të
shënoni të
ardhurat?

Nëpërmjet plotësimit të tabelës ju do të dini:

- **Sasinë** e shitur për secilën kulturë
- **Çmimin** e shitjes për secilën kulturë
- Sa **para** në dorë janë marrë nga shitja
- Si ka **ndryshuar** çmimi i tregut për secilën kulturë kohë pas kohe
- Cila është periudha me **shitje më të larta ose më të ulëta**
- Cila është periudha në të cilën **çmimi i kulturës** ka qënë më i lartë ose më i ulët
- **Të planifikoni** më mirë kulturën dhe kohën e mbjelljes në sezonin pasardhës

VJELJA DHE TË ARDHURAT NGA SHITJA

Prodhim _____

Data e vjeljes	Lloji i produktit (sipas kultivarëve)	Sasia e vjelur/kg		Sasia e shitur/kg	Çmimi/kg	Vlera Totale
		Cilësi I	Cilësi II			
	Kultura _____					
Total						
	Kultura _____					
Total						




Fitimi

Fitimi është e **ardhura** (paratë) që fiton fermeri nga shitja e produkteve **duke zbritur shpenzimet** e prodhimit dhe të shitjes

- Fitimi tregon **rezultat**in dhe nivelin e **përfitueshmërisë** së punës tuaj në fund të periudhës
- Fitimi është i vetmi tregues i performancës të fermës tuaj
- Nëpërmjet nivelit të fitimit do të jeni i aftë të analizoni nevojat tuaja financiare

FITIMI NË FERMË BUJQËSORE

Fitimi bruto në BUJQËSI				
Prodhimi bruto (Vlerësuar në lek)	Të ardhurat në lek		Shpenzimet në lek	
	Kultura 1	Kultura 2	Kultura 1	Kultura 2
Shitje prodhim				
Konsum në familje				
Konsum për kafshët				
Total prodhimi bruto (1)				
Shpenzime direkte				
Shpenzime për fidanë/fara				
Shpenzime për plehra kimike				
Shpenzime për plehra organike				
Pesticide				
Punime mekanike bujqësore				
Shpenzime karburant, vajra				
Shpenzime ujitjeje				
Paga, sig. shoq				
Shpenzime vjelje				
Shpenzime transport				
Qera toke				
Energji elektrike				
Tatime/taksa				
Të tjera _____				
Totali i shpenzimeve direkte (2)				
Fitim bruto në bujqësi (3=1-2)				
Fitim Neto (5=3-4)				




**Inventari në
blegtori
Përse duhet?**

Inventarizimi në blegtori është i rëndësishem për të ditur **numrin**, **rracën** dhe **moshën** e blegtorisë që ju mbarështoni

- Duke shënuar numrin e krerëve ju do të mund të identifikoni sasinë për secilën kategori dhe të llogarisni racionin e duhur ushqimor
- Duke shënuar rracën do të mund të identifikoni cilesitë për secilën kategori
- Duke shënuar moshën ju do dini nivelin e prodhimit dhe periudhën e skarcimit

INVENTARI I BLEGTORISË

Lloji i Kafshëve të Prodhimit	Numri	Rraca	Mosha
Lopët:			
Mëshqera:			
Delet:			
Dhitë:			
Derra:			
Shpendë:			



Shpenzimet në blegtori

Duke mbajtur shënim **shpenzimet e detajuara** do të mund të kontrolloni **vlërën monetare** të shpenzuar por edhe llojin, sasinë dhe cilësinë e përdorur në fermë

VETËM në këtë mënyrë ju mund të përcaktoni **koston e prodhimit** duke vendosur se sa do të jetë **marzhi i fitimit** por dhe mund të monitoroni efektin e inputeve bujqësore në prodhim

SHPENZIMET NË FERMË BLEGTORALE (prodhim i bazës ushqimore)

Shërbimet në blegtori	Njësia e matjes	Farë			Plehra kimike		
		Sasia	Çmimi/njësi	Shuma	Sasia	Çmimi/njësi	Shuma
<u>Jonxhë</u>							
<u>Misër</u>							
TOTAL							

SHPENZIMET NË FERMË BLEGTORALE (prodhim i bazës ushqimore)

Shërbimet në blegtori	Njësia matjes	Plehra organike			Ujitje		
		Sasia	Çmimi/njesi	Shuma	Sasia	Çmimi/njesi	Shuma
<u>Jonxhë</u>							
<u>Misër</u>							
TOTAL							

SHPENZIMET NË FERMË BLEGTORALE (prodhim i bazës ushqimore)

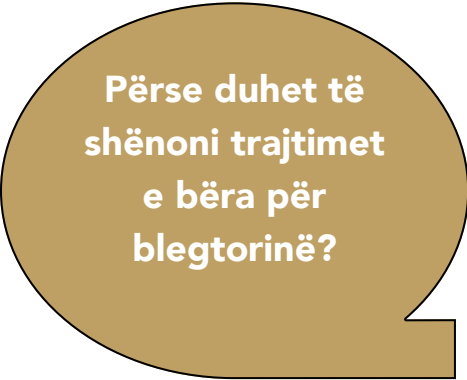
Shërbimet në blegtori	Njësia matjes	Punime me (mjete mekanike me qera)			Shpenzime për karburant, vajra, energji elektrike		
		Sasia	Çmimi/njësi	Shuma	Sasia	Çmimi/njësi	Shuma
<u>Jonxhë</u>							
<u>Misër</u>							
TOTAL							

SHPENZIMET NË FERMË BLEGTORALE (prodhim i bazës ushqimore)

Shërbimet në blegtori	Njësia matjes	Punë me pagesë			Të tjera		
		Orë/ditë	Çmimi/njësi	Shuma	Sasia	Çmimi/njësi	Shuma
<u>Jonxhë</u>							
<u>Misër</u>							
TOTAL							

**Këtë Bllok Shënimesh
mund ta gjeni lehtësisht
në faqen tonë
www.cbs.al/publikime**





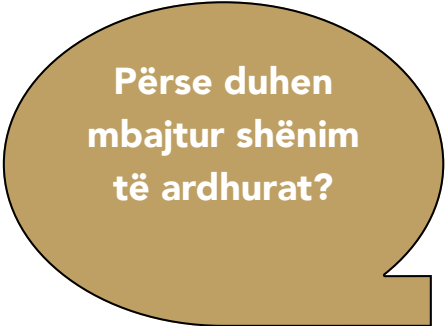
Përse duhet të
shënoni trajtimet
e bëra për
blegtorinë?

Duke mbajtur shënim trajtimet, vaksinimet, inseminimin ju mund të **parandaloni sëmundjet** që mund t'ju dëmtojnë blegtorinë si dhe të **parashikoni komplikacionet** që mund të lindin gjatë periudhës së mbarsmërisë

Ju mund të këshilloheni me **veterinerin** për medikamentet kuruese që duhen përdorur dhe ti tregoni atij këtë tabelë për të parë trajtimet që janë përdorur gjatë periudhave të caktuara

TRAJTIME PËR BLEGTORINË

Sëmundja	Kosto për njësi (Lek)	Nr. i Trajtimeve	Shuma Totale
Trajtime para-ndaluese (Vaksinimi):			
-			
-			
-			
-			
-			
Trajtimet Kuruese (Ilacet):			
Trajtime të tjera:			
-			
Inseminim			
-			
-			
-			



Përse duhen
mbajtur shënim
të ardhurat?

Të ardhurat nga shitja e qumështit

- Nëqoftëse mbani shënim shitjet ditë pas dite do të shikoni **ecurinë e biznesit** tuaj në vijimësi
- Do të shikoni se si ndryshon **niveli i të ardhurave** tuaja në periodha të ndryshme kohore
- Do të keni mundësi të paraqisni të **dhëna** të sakta në një aplikim për **kredi**

TË ARDHURA NGA BLEGTORIA Prodhim: Qumësht Dele dhe Dhie

Data	Sasia	Çmim /Njësi	Shuma
TOTAL			

FITIMI NË FERMË BLEGTORALE

Fitimi bruto në Blegtori (Mbarshtim Gjedhi)		
Prodhimi bruto (Vlerësuar në lek)	Të ardhurat në lek	Shpenzimet në lek
Shitje qumësht i freskët		
Shitje i përpunuar		
Mish		
Shitje mishi		
Shitje mëshqere		
Pleh organik		
Total prodhimi bruto (1)		
Shpenzime direkte		
Shpenzime për bar jonxhe		
Shpenzime për silazh misri		
Shpenzime për bersi luledielli		
Shpenzime për soje		
Shpenzime për premiks		
Shpenzime për miell misri		
Shpenzime për bar tagji		
Shpenzime baze ushqimore të tjera		
Trajtime për blegtorinë		
Inseminimi		
Puntorë të përkohshëm-(Sezonalë)		
Të tjera _____		
Totali i shpenzimeve direkte (2)		
Fitim bruto ne blegtori (3=1-2)		
Fitim Neto (5=3-4)		

FITIMI NË FERMË BLEGTORALE

Fitimi bruto në Blegtori (Dele ose Dhi)		
Prodhimi bruto (Vlerësuar në lek)	Të ardhurat në lek	Shpenzimet në lek
Shitje qumësht i freskët		
Shitje i përpunuar		
Mish		
Shitje mishi		
Shitje meshqere		
Pleh organik		
Total prodhimi bruto (1)		
Shpenzime direkte		
Shpenzime për bar jonxhe		
Shpenzime për silazh misri		
Shpenzime për bersi luledielli		
Shpenzime për soje		
Shpenzime për premix		
Shpenzime për miell misri		
Shpenzime për bar tagji		
Shpenzime bazë ushqimore të tjera		
Trajtime për blegtorinë		
Inseminimi		
Puntorë të përkohshëm-(Sezonalë)		
Të tjera _____		
Totali i shpenzimeve direkte (2)		
Fitim bruto në blegtori (3=1-2)		
Fitim Neto (5=3-4)		

SHËNIME

SHËNIME

